

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Megjelenik Csáktornyán hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség: Fichel Pál, könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órákor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Marytina József* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fichel Pál, könyvnyomdája helyiségében. — A lapot az előfizetők díjanként küldjük.

Hirdetéseket jutányosan számítatunk.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 fr
Félévre	2 fr
Negyedévre	1 fr

Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket meg előfizetnek: Budapest: Goldberger A. Y. hird. irod. Bécsben: Schalk H., Dukas M., Oppelk A., és Danbe G. L. és társai. Frankfurt a M.: Danbe G. L. és társai.

Nyilttér pettóóra 10 kr.

Miért olvassa a nép a ponyvairódat?

Általános a panasz, hogy népünk még mindig szívesebben olvassa az erkölcsrontó és érzécsiklandozó fércműveket mint a szép, hasznos és élvezetes olvasmányokat; pedig a magyar irodalom ezekben is kelőképen gazdag. Ezen panasz igen jogosult és tényleg így is van.

Tekintsünk csak be népünk — különösen a falusi nép — hajlékába, s könnyen meggyőződhetünk arról, hogy az egész »Bibliothékája« nem áll másból, mint holmi Bucsanszky-féle gyártmányból. Berentei Gábor vagy a községi haramia és testvérgyilkos*, »Csi-zió«, »Ámoskönyv«, »Naptár« stb. Az ilyen fércművek szívesen kerülnek elosztásra, s a családtagok jobban olvassák által — nyári vasárnapokon egész tömeg népe előt felolvasatnak, télen pedig esténként az egész család és a gyermekek hallgadják a »hístorát«, s ha már ez elfogyott, akkor rémesnél-rémesebb commentárokkal kibővítik, mert mindegyik láttát, hallottát és olvasottát ilyent. S ez addig tart, míg a legkisebb gyermek is kivülről tudja a rémdolgokat.

Igy előkészítve babonás és rémes dolgokkal tele tömve, kerül a gyermek az iskolába itt megtanul olvasni, nemcsak gépiesen, hanem értelmesen is, hogy boszorkányok nincsenek, el is himné a tanítójának ezt; de mikor hazakerül szüleihez, azoktól ismét azt hallja mit hallani épen nem volna szabad, és ez által nem csak a gyermek érzéke lesz felelősévé, hanem a kételynek is alapját vetik meg szívében; mert a gyermek előtt szülőnek szava szent, azt el kell hinni, hisz képzeteiben már ő is látott ily rémalpokot, kutyaféjű embereket, hétéfű sarkányt stb. Kételkedik tehát a tanítója szaván — és e közben kikerül az iskolából, nem tudja, mit higyen és mit ne higyen.

Mihelyt az iskolából kikerül a gyermek — a tankönyvek a sutba kerülnek, s most már a történeteket ő maga kezdi olvasni, — társával is közli, ha ezeknek esetleg nincs ilyféle könyvök — s ez által mintegy apostoli missiót fejtenek ki a babona terjesztésében.

Az a gyermek, amelyik olvasgatni szeret, mindent felhasznál arra, hogy magának olvasni valót szerezzen és erre legjobb alkalom kínálkozik bucsúkor és vásárkor, mikor két három sátor is tándókol az ilyen lomlélekkel; lehet válogatni a jobban (?) hangzó rémnevekben s minthogy rendkívül olcsó, 2—3 krajár darabja, 10 kért egész könyvtár lehet beszerezni.

Ujabb idő óta a ponyvairódalom gyártása egészen mesterséggé fajult, amennyiben egyeseknek kenyérgéresztelő szolgál. Egy-egy rémes rablást vagy gyilkolást feldolgozva piacra dobnak, házaló ügynökök házról-házra hordják, hogy mentül előbb és minél jobban elterjedjen a munkájuk. Mit törődnek az illető könyvgyártókkal azzal, ha a nép tiszta erkölcsét meg is mételeyték, csak ők e ináljának jó vásárt — ha ez mások rovására történik is; »hja, szénesé a vásár!«

Ezen hibától a napi lapjaink sem egészen mentek, azok is a szenzációt hajhászság; heteken át közölnek újabb és újabb részleteket a közzétett eseményekről, dicsőívet zengnek az öngyilkosokrak, máltal oda jutottunk, hogy a műveltebb olvasók jó nagy része először is az újdonsági rovatot nézi, s

ha nem kapnak egy kis traktátót gyilkos vagy öngyilkossági esetekből — a lapot kedveltenül teszik le, és unalmasnak találják s minthogy a lapkiadók az olvasókörzösig kedvezően akarnak járni, — tudósítokat is küldenek ki egyes nevezetesebb helyekre.

Hogy ez így nem jól van, ezt igen könnyű belátni, mert a rossz erkölcsök alássák az állam és társadalom alapját, s segíteni csak úgy lehet rajta, ha az állam és társadalom karöltve lép a sikra ezen baj elhárítására, s azon lesz, hogy az erkölcsnevesítő népies olvasmányok minél jobban elterjedjenek.

Iráson tehát a kormány maga népszerű munkákat és ezek kiadását vállalja magára, tegye ezeket könnyen hozzáférhetővé, mert a legnagyobb hiba nálunk az, hogy a létező könyvek méreg drágák s a földnépe ezeket meg nem veszi.* —

Az iskolafenntartók hassanak oda, hogy minden iskola mellett iskolai könyvtár legyen, hogy minden a gyermek az iskolát el is hagyja, legyen egy hely, hová könyvekért fordulhat — s tudványt kielégítse, mert csakis így lehet a kéros ponyvairódatmal a most elfoglalt térről leszorítani. Népünk jó erkölcsének megmentéséről van szó, — ne fukarkodjunk ezen csekély kiadásnál.

Ezen sorok úgy általában szólnak egész Magyarországra, tehát Muraközre is; hol tudommal csak a becses lapok tisztelt szerkesztője kezdte meg a népies irodalom művelését magyar szempontból horvát nyelven, s minthogy meg vagyok győződve arról, hogy a muraközi nép közt is sok azoknak a száma, kik fércműveket olvasnak, — lehet, hogy némelykor magyar ellenesét is, mi Horvátországból könnyen beszívá roghat; kívánatos volna, hogy a muraközi papság és tanítóság is lépjen a sorompóba, s közös erővel teremtenék a muraközi népek jó népies irodalmát — s én bízsem, hogy a magas miniszterium, azokat, melyeket jónak talál, szívesen ki is adná.

Gondolkoznak a hivatottak e fölött!

LÖB SIMON

CSARNOK.

A varazdi vasúti hid.

(Folytatás)

A leirt levezető cső felső részén tehát annak felső szelepe alatt mintegy méternyire a caison-nak nevezett, mindentűl légmentesre készített vaszerkezettel egyszerre harmaddal vagy 3 méternyire is szélesből, egészen lapos vaslappal, úgy hogy 4 ember kényelmesen állhat benne. Ezen kamara szintén hergelalku s kivülről tekintve a levezető csövön mintegy általi látszik, a mint valóságban is van. Ezen kamara embermagasságú s az egész szerkezetnek legnevesebb vagy legalább legmesterségesebb s ezért legfontosabb (de egyszerűsödött legnehezebben érthető része. Kisértük meg azt leírni:

1) A falazata szintén mint az eddigi rész vastag vaspáhlból van légmentesen készített, teteje domboru, bolthajtságos kup, egy deciméter átmérőjű ablakkal ellátva, mely vastag, szintén domboru, légmentesen becsinált egy üvegdarabból áll. Az egyik oldalán van a köralku körülbelül 75 centiméter átmérőjű szeleppárt, melyen át az egész szerkezet a külvilággal közlekedik. — Ezen szeleppárt nyíltan ajtó, mennyiben ezen keresztűl történik a bemenetel vagy is inkább belebúvás, mert bizony akár tolvaj módú bír ez a bemenetel, hol féllelkez, hol fél lábál, miután az ürítő kamara mintegy emeletel képezi az egész csőnek nevű vas

* A »jó könyvek« című vállalet ma már nagy részben kizsírított, a kétes értékű ponyvatermeket; ezeket kellene minden lehető módon terjesztetni a közönség szellemi vezetéséért. SZERK.

szerkezetnek, mint akár oly háznál vagy tornyónál, ahol nem a földszinten, hanem az emeleten van az oda való bejárás. Itt kivül állandóan oda erősített vaslátrán kell ezen bemenet nyílás felé menni bemenetel alkalmával.

2) Az ürítő csővek. Az ürítő kamara bejárattól jobbra és balra a kamara tetejében ott, a hol erkélyszéri kiszéleszése van, mindkétfelől egy görbített, körülbelül másfél méter hosszú, 60 centiméter átmérőjű szintén ké szelepek cső van sürített levegő által el nem töltöhető anyagok eltávolítására. Ezen szelepek közül az egyik a cső felső végén s befelé a kamarába nyílik, természetesen légmentesen mint az előbbiek zárható s kezelhetők is, az alsó szelep, mely pántok, csavarok és emelőkkel erősíthető és igazítható, a szabadba nyílik. Ezen szelepek felváltva szolgálnak. Szabály: minden ürítő csőben minden pillanatban legalább egy szelepek csukva kell lenni.

Egyszerre csak egyik ürítő cső van alkalmazásban s csak ha az egyik megtöltött, teik meg a másikat; de a mint a másikat megtöltik, kiülű az egyik cső, következésképpen, ha az egyik ürítő cső telened: akkor annak alsó fenekének zárva kell lenni, a felső feneké meg is felelté természetesen nyitva van, ugyanazon időben legalább a külviláig az ilyen állású ürítő felhözott levezető csövön keresztül gőzzel felhözott kavicsos vedert ürítik ugyan, addig a kavicsot ürítő csőből kívül álló munkás a kavicsot kieresztí egyszerűben az által, hogy a kiürítő cső alsó szelepet kinyitja, a kavics kiülű megörülgeti a szelep ürítő széléit és ismét gondosan becsukja. Természetesen szinte az eddigiekből is következik, hogy míg a kívül álló munkás végzi a kiürítő munkát a kiürítő csőnek felső vagy felső szelepe (fedele) meg a kamarába nyílik, zártnak lennie kell s van is, máskülönbben nem lehetne az előidéző hogy ezen leirt vaszerkezetben folytonosan sürített levegő volna. Hogy mikor teit meg egy ürítő cső, a kívül álló munkás az által tudja meg, hogy belül a sajátságos ütemzeri kalapács üéseket hall; mi egyszerűsödött az is jelenti hogy az leirt ürítő cső fedelét is légmentesen elzárhat, tehát tenek már kinyitható! — Viszont a kamarában lévő munkások hasonlóképen tudják meg a kívül álló munkásnak jelt adó ütemzeri kalapács-üéseit által, hogy az ürítő mozzanat végbe ment s az alsó szelep csukva van. Tehát rendszeres szelepezés által érte el azt, hogy a szilárd anyagok a bidoszólat atpazatából kikerülnek és a kelő légnépmassz folytonos.

3) A vezető csök. Mint a messziről is látni két csövet, mely mint valamikégy a vasúti emeletszéri része felé húzódik az egyik karvastagságúnál is jóval vastagabb, a másik amannak alig negyed-része, de mind kettő igen erős lánczú, hosszasságuk akkora mint az egész hidé. A vezető csövön keresztül jön az osszenyomott (sűrített) levegő a vasúti emelet részének aljába. Ezen beeresztő nyílás befelé nyíló vas szeleppel által zárható. A horvát parton van egy jókora nagy gözegep, mely kettő munkát végez.

Egyszerre folytonosan levegőt szív, sürít és nyom a vasútkba mindaddig nyitva ahol a vizet és iszapot ki nem soroltotta (munkát) és a meddig a kotrási munka tart (a főnkabmásméret mozgásba hozza a vekonnyabb cső közvetítésével az ürítő kamara azon gépezettel, melylyel a kavicsördő vasvedert leeresztik és felhúzzák. A légsűrítő-re szilárd gépezetek forszéai a légszivattyú. A sürítő és a szelkázás. Előbbi kettő a gépházban utóbbi azon kívül áll, merőlegesen álló hordalku, 3—4 méter magas s 1¹/₂—2 méter átmérőjű. Ebben gyűlik a sürített levegőt s ebből becsajátják a vasútkba. Tehát a levezető cső innen veszi kezdetét és ezen a helyen is öbblekepek működő szelep végzi a közvetítést. Mind ezen géprekes természetesen el vannak látva feszermevel (manometeren, hasonlóképe a gőznek gyűltő-re vagy inkább közvetítésére van egy gőzgyűjtő kazán) a szivattyúknak korongos dugattyúja a mint az egyik oldalon levegőt szív, oly módon a másikon levegőt szorít össze. A levezetés helyét látni a gépház varazdielőli oldalán öntözés kanna ainku nagy badog tölcser alakjában

A gépházban kívül van egy kövates és lakatos műhelye a vállalatnak ugyan csak azon a parton, hol a netáni szükséges vagy kijavítható géprekes, kőfűrők, vésők javít-

atnak, élesítetnek, továbbá egy ément mérszaktár, mely úgy van készíte hogy a hódok legalul egy méternyire a föld fölött legyenek s nedveséget magukba ne szív-hassanak; kőtaragó máhly mind a két parton van. A kő lezanyabb részt jó minőségű breccia Striából, há jól tudom, s igen kemény. Ezen főkvek nagyban már faragva vannak, pontos összeillesztésük azonban a helyszíren történik, az emelő daruk alá pedig deszka alaton guruló labhengereken hőmpolytetnek tovább, vagy pedig hengeren guruló deszkapállón.

(Folyt. köv.)

JASKÓ KÁPOLY.

Miért egy kép tanuskodik.

A nagy császár méltó utóda volt dicső elődeinek; a Habsburgok lovagiaságával s őszinte nemes szívével bírt.

Tizenegyedik Lajos francia királynak, ki az uralkodók sorában a legrosszabb tulajdonokkal dicsekedhetett, — az volt a szeneésége, hogy jó, és ha nem is jó, — de tapjatos tanácsadói voltak.

A fent említett uralkodó nem túrt maga körül rosszindulú tanácsosokat és nem is lehetne bezabonyítani, hogy rossz akarát, de tán tapintatlausság volt fölűk, hogy a császár szívét töves nézetűk folytán hū magyarjaitól úgy elidegeníték, minne folytán ő teájuk bizta honnok kormányát, s ők a jó fejedelem előtt Pometkin szerepét játszva a szenvedő és alkotmányától megfosztott nemzet homályos erők rózsaszínnel festék, mely szint az uralkodó távolról annak is tartott.

Ekkor fogadta el egész Európa a Habsburg nő-örökösödési jogot, mely a Pragmatica sanctióban örök idők re létre jött.

Bécsben nagy ünnepek rendezettek az alkalommal, és nem csoda, hogy az elnyomott magyar főurak és urnók előzetében annak, hogy ezen egyezmény fogja egykor őket vagy utódaikat a Habsburg — házról származó fejedelem iránti tántoríthatlan hűségükért megjutalmazni, — teljes diszber megjelenek az ünnepeken.

A templomból a főpap általa után a ragyogó menet kifel haladt.

Elöl az udvaroncok nagy csapata, aztán az udvari mértóságok; a főpápep után a császár lassú lépésekkel haladt ménoíván, melyre a templom előtt felült, körülvéve az aprók és alabárdosok nagy serege által. Azután megfordított rendben jöttek a többiek. Jobbról, balról az egyház előtt emelt állványokon előkelő nézők foglaltak helyet.

Egyszerre a fejedelem lova össze-rezzent és nyugtalanodni kezdte; és daczára, hogy a mellette haladó aprók csillapítják; jó soká nem mozdult helyéből.

»Eszre vette ön azt a gázsrúhába öltözött nőt ott az állványon?« — szölt a fejedelem, egy tekintettel az irányt jelezve.

»Igen, Felséges Ur!« felelt a kérdezett udvarmester.

»Ki az?«

»Nem tudom még eddig, Felséges Uram, de...«

»Holnap meg fogja tudni és nekem bemutatni.«

Másnap a főudvarmester Ő Felségesnek csak annyit jelenthetett, hogy a zénép Pignatelli grófó Csáktornya urnője, már tegnap elutazott Bécsből.

Mogorván ült a Fejedelem termében. Nem tudni, miről gondolkozott. — Arról, hogy elhigye-e azon panaszokat, melyeket a magyarok elkezeredése óta előtte fekrő pergamentre; vagy arról, hogy miét gyászol a csáktornysi Venu?

„Majd máskor“ mondá és az iratot félre tevé.

— Felésleges uram, a futár megékezett Muraközbe, és ime ezen iratot hozá. A kapitány távozott.

Mohón bővítá ki a császár a csomagot. — Felésleges Uram! a legnagyobb kegyelemnek tartanám, ha Feléségedet szerény lskomban elfogadhatnám; de mit nótán még építettem a második emeletet, oly állapotban van váram, hogy magom is kénytelen vagyok rokonomi vendégszeretetét igénybe venni.

A Pragmatica sanctio, a nóuralom, az összes rétegekben megteette hatását, és aki a nók egyenlőségi jogát a legnagyobbra bezállt — az maga a császár volt, és ezt azallal mutatta meg, hogy a nóket tisztelve, az ő általa oly igen kegyelt Csáktornya urnójének vendégszerető vára küszöbét, csak az urnó által kiszabott feltételek mellett lépte át.

És a feltételt az volt:

Magyarország alkotmányának ériutentelül hűgysá, s ez által a nemzet jogainak tisztelében tartása.

A magyar urnók férjének és rokonak ösztönzésére a csáktornyai Venuusai, az olasz származású, de új honát rajongásig szerető szép özvegnél megjelentek. A barátkozásnak az lett eredménye, hogy Pignatelli a főurak jelenlétében, Csáktornya várának általa épített második emeletén még most is létező kápolnája mellett levő dísztermében a Felésleges urat — elfogadta és mint tudva van, rábírta oly értelmi fogadalmat tennie, miszerint a magyar alkotmányt nem fogja felfüggeszteni, mint ahogy az tervben volt.

S igr Savoyai Jenő hercegen kívül Pignatelli Ágnes grófnő is hathatósan közremuokált III. Károly király jó indulatát megnyerni és biztositani a magyar alkotmány ti-ztelében tartása iránt.

N. L.

H I R E K.

— A muraközi szüret. A muraközi hegyvidéken ma már általános folyik a szüretelés; sőt vannak olyan helyek is, ahol már el is fogyott. Csendes egyhangu minden semmi különöseg, vagy a süreti kedvnek mulatságokban nyilvánuló jelei sem árulják el az ősz é legkellemesebb napjait. Egészen másképp van ez más vidéken. ahol a szüret csak mulatság és szórakozás, míg itt ez a megelhetést legközeppen biztositó élet-szükség. Csak itt-ott hallatszik egyegy elterveti lövése, vagy a szokottnál sürebb kirijantás és enékes viszhangozva a sárguló erdők s hegyek falaitól. De nem is igen biztós az idei szüret a mulatozásra nálunk, amennyiben a május hóban volt erős érien megizidelete az idei bortermesbe fektetett vermes reményeket. — Igaz! vannak helyek a hegyvidéken ahol a termés ellen nem lehet panaszkodni sőt olyan hely is van, ahol az eredmény hámulatlan kedvező, de — sajnos, a legnagyobb részt csekély. — Hanem a minőség általában kitünő amennyiben a szesz tartalom 3—8 fokkal felül muja a tavali (20—22 L). Nemelyek meg éppen „Vier und dreisigert“ is emlegetnek? Amiben talán még sem lesz igazuk! Ami mégis vigasztaló, úgy a szőlős gazdák, valamint a legyasztó közönségre is: mert míg az első az eddigieknel magasabb árért árszámításk el természetik, addig az utóbbiak jobb minőségű bori élvezhetnek — az igaz — drágább pénzért? Na de csak veők akadjan, fogsyotok miatt — azt hiszem — nem kell busulni? K.

— A csáktornyai zenészeket felsóllította a mult napokban egy drezdai vállalkozó, hogy egésztsek ki magukat 14-re s három hónapig utazzanak vele Nyugat-Európa városainak. Zenészeink leendő impressariója az utköltösgen s megelégedt egyenruhán kívül személyenkint 3 trt napidiját igért Zenészeink hajlandók voltak s már a megfelelő tagok szerzéséhez láttak. Megjegyzendő, hogy magyar népzenészek jelenleg igen jól vannak szervezve a játékaik aig hágy kívanni valót maga után.

— A fiatal mehopok. Simonitis Margit, Kősz Borbálya és Kősz Maria 21, 15 és 13 éves Zsazád hegyi leányok Hoblat István srakoveci lakos 2 kas méhét ellopak és a mézet a csáktornyai vásáron elárultoták. A nevüket tolvajok elfogattak és a kir. járáshíróknak átadattak.

— A csáktornyai járás szolgábirája beutazván járását, több közs. bírói érdekeinyen volt kénytelen megbüntetni mivel a koleravész ellen kiadott rendeleteit nem teljesítették elég pontosan.

— A csáktornyai vásáron nagy népcsdüllet okozott két iparos veredékesé, akik a hely miatt veszték össze és ugyan-écsak keményen ütögettek egymást. Szerencse, hogy csendőrr nem volt közel, mert küllében hajosan árult volna egyik is meg a másik is.

— A mult vasárnap állomásunkon át három kocsi vaadás szállított Bosznia felé. Wochin reisen Sie? ... Nach Kaulbars ... sutoga mosolyogva a derek álliszt. E felelet magyarul fordítva igen jól veszi ki magát. (Tudósító.)

— Beküldetett. A mult napokban a „Franklői“ ide lovarda egyik részének ingóságait árverezték el. A hat hétig itt tartózkodó tagok csak Bozai urnak köszönhetik, hogy elutazhatók, a ki erélyesen felépett az árverés elhalasztására ellen.

— Vizi-Szt-Györgyőről írják, hogy tegnap (15-én) délután 4 óra tájban — Neumann Móríc pleskoveci kőbarmos szolgáloja a házi kutya kíséretében, a midőn a temető mellett haladva ivó vizért ment — ott a kutya a temető árok mellett egy harisnyába burkolt, s körülbelöl 3 hónapos méhmagzatot kapart ki a gyeptübl. Az eset az előjárásógal bejelentett, de a titokzatos cselekedet okozóját kideríteni a mai napig nem lehetett. A gyanus eltakarítás arra enged következtetni, hogy ott egy bűnüggyel állunk szemben.

A gyümölcsfairott. Ilyen ezimel illethető a csáktornyai uradalom egyik csordasa, aki a mihoványi gyalogut mellett elültetett fásorból legészesen fiatal cseresnyelét kivágott bunkónak. S hozzá még, amidőn egy becsületes szolgálegény megaragától tetelében, a csordás elővette bicakját s a szolgáló melle akara szúrni. A kötelességet teljesítő szolgáló szerencsésen, félreugrott s a kés éle csupán kezét érintette, melyet erős vérzés megsebzett. A gyümölcsfairott a szolgábiróságnál bejelentett.

A t. olvasóközönség szives fi-gyelmébe ajánljuk Fischel Fülöp helybeli könyvárus kölcsönkönyvtárát, mely

ujnonnan mintegy 1500 kötet kitünő magyar és német munkával lett bővítve. Az olvasásra való beiratkozás e hó bármely napján történhetik, — olvasási-dij egy hóra 50 kr.

— Beküldetett: „Utasítások a Cholera óvszereire és kezelésére nézve.“ Kiadta az Assicurazioni Generali magyarországi vezérigóksége. Ez életbiztositó társulat vezérigóksége a beküldött időszerző fizetete elején a következőket mondja: Tekintettel arra, hogy a cholera nálunk is fellépett és pusztítani kezdett s minthogy a mi kötrvényirtókaink is ki vannak téve a vésznek, szükségesnek tartjuk előadni azon tanácsokat, melyeket e betegségre vonatkozólag a tudomány és tapasztalás eddig megállapított. Hogy e tanácsok a legujabb tudományos s orvosi kutatások eredményét felöleljék s e mellett egészen népszerűen legyenek előadva, társaságunk orvosai összeállították a jelen füzetet, mely — reméljük — hasznot fog hajtani úgy a betegség ellen szükséges óvakodás tekintetében, mint a már kitört betegség ellenszereinek alkalmazásában. A füzetekben között hasznos tudivalókat különben j ö v ő számunk hozni fogja magyar s horvát nyelven.

Szerkesztői üzenetek.

N-K a n i z s a L. F. Ajánlatát köszönettel elfogadjuk. A versek helyett, minke muraközietek érdeklő magyar s horvát híreket hetenként és néha a népek való egyéb horvát közleményeket kéremnk. — M a r i a - K ő m é n d. P. A. Közönet a küldeményért! Igen jók. Néha-néha egy-egy társaközlemény (kötelen formában is) nem ártana meg. Hogy megint megszólal, annak nagyon örülnék Póstköltségeit megérijük. — T a p o l e z a - H. G. A lap Tapalozó-ról visszaküldetett. Intézkedtünk. Kérünk társaiha való közleményt. — L e p s é n v. L. S. Minel gyakrabban Intézkedtünk.

Tecaj III.

Vu Čakovcu, 17. oktobar 1886.

Broj 42

Urednikova pisarnica je u stanja
iskare Fischela Filipa u Čakovcu.
S urednikom razgovarati se mora: pon-
de deljak, sređo, detretik i sultu ali 12.
4. v. — Sva pisma i pošiljke naj se
pošiljaju na ime Margitai Jožica urednika
u Čakovcu.
Izdateljstvo: Knjižara Fischela
Filipa u Čakovcu. Šim se naj pošiljaju
predplate i oglasi.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Čena je:
Na celo leto 4 fr.
Na pol leta 2 „
Na četvrti leta 1 „
Oglasi se poleg pogodbi 1 fal
računaju. Iz van toga se mora platiti za
svaki oglas kulikopti izlazi, 30 kr.
vlastni strošk.

Nekoliko rečih našim navučiteljom.

Vu naših novinah bil je višeput govori od coprije i praznoverja. S radostijom smo čitali ona štiva, ar je medjimur-skomu puku zasigurno na hasen bila; ali žali — bože, svaki Medjimurec ne ita novine, pak nemre od coprije i praznoverja se olevčiti i rebiti, zato copriju i praznovjerje moraju onakovi ljudi dotri, koji su najbliže k tuku a to su gospoda navu itelji

Deto, kad vu školu dojde puno je svakojačkoga praznoverja. Ako prem navučitelj nemre znati ova sva prazno- verja, zato ipak mora gledati, da ju iz deteće glave izbije

Ono praznovjerje, koje je med pukom bolje razprostranjeno, mora svaki dober navučitelj s čim više poznati, jer samo tak more proti njim haručvati. Prazno- verne bedastoše samo odsudit i odhititi, nikaj nehansi S prilikom je treba ne samo školsku decu nego i odrasle ljudi osvedočiti, da coprije nema niti nemre biti.

Razumi n vuk i pojedini predmeti svetlo dokazuju neveroatnost coprije a esobito je prirodzanstvo prilično za odstranjenje praznovjerstva

Prírodzanstvo čokažuje mudrost i svemogućnost božansku i učvrćuje nas vu veri, razlaže nam vu čem sas- tojvu svakojački pojavi vu naravi

Prírodopis nam poveda, da kak su nekoje bilne čemerne a druge za vračto služuju: tu nam se pruža prilika posvedočiti i dokazati, da kakove god stare babe vračiti neznaju, nego samo škoditi. Nadalje moči je dokazati, kakova je bedastoša vu pocoprane 2-rotinje i bilne

veruvati. Fizika nam poveda, kak postaneju svečari, duga (borogorica), vrtečič veter, rosa, tuča, repača, padanje zvez. dah i premenjanje meseca. Kad navučitelj od ovih stvarih govori vu školi, navesti more sve one praznovernosti, koje narodi od istih stvarih veruje.

Školske čitanke zadržavaju vno go hasnovitih štivah s kojimi je moči proti praznovernosti stupiti.

Po mojem mišljenju bi gospoda navučitelji najlieže mogli praznovernost dotri. Vi-e stotin navučiteljov piše svakojačke knige, ali proti praznovernosti nije još niti jedan pisal. Ako pak je navučitelj zajedno i odgojitel puka, onda naj ne nosi toga tituluša „odgojitel“ zabavada, nego naj si ga i zasluži.

Navučitelj najbolje pozna puka. On zna dobro, da je nepokvarjen puk pripraven na svako dobro, samo mora netko biti, to mu pamet bistri, podučava ga, odstrani od njega svakojačke praznovernosti, koje mu pamet obsedneju. Navučitelj zna, da je svaki čin i svaki koradž, koj se proti praznovernosti včini, puno vr eden vu odgajanju puka

Dakle po njem, koji morete, pišite proti praznovernosti. Obsvedočite decu mladieje i starce

S čim više se trudimo i posaljemo s tim, si bademo vekšega ugleda prikr- bel, Moramo vno čitati. Spoznavajmo se s pukom i s knjigami, da budemo mogli s čim više hasnuvati domovini i človečanstvu. Navučitelj ima najviše prostoga vremena. Vu slobodnom vremenu moramo pisati i čitati. Tko ne čita, on niti nezna pisati.

Razprostranjajmo svetlost, gde još kmica gospoduje, a gde je svetlost, tam nesemmo kmicu pustiti.

Vudrimo s perom po praznovernosti i copriji!

Posvedočijmo pred svetom, da smo za istinu odgojitelji puka!

Jeden navučitelj.

Iz povesti magjarske.

Svaki narod rado čita od svojih starih otcov, koji su mu stalnu domovinu priskrbeli. Naše mlo Medjimurje vu Magjarski orsag i pod Magjarsku korunu spada, zato bude svaki edjimurec rado čital nekoliko dogodjajov iz povesti magjarskoga puka, s tim više jer magjarska povestnica vu megjimur- skom jeziku još nije bila obširno opisana. Lisžják Ferencova povestnica bila je doduš vu megjimuriskom jeziku pisana, ali ova je bila jako mala i skracena; a i ta povestnica je već prestala biti. Evo nam dakle par rečih od postanka magjarskoga naroda!

Od postanka magjarskoga naroda nam povest nikaj sigurnoga i verojatnoga ne kaže. Priprovest veli, da je Nemrot potomke Nuemov imel dva lepe sine: Hunjora i Magjara. Jedenput igli su bratja Hunjor i Magjar vu lov proti bregu Kaukazuš. Gđa su vu gustu šumu došli, skočila je pred njimi jedna lepa kosuta, Bežali su tizam do večera za njom, ali vloviti nisu ju mogli jer se je ko-uta vu mraku zgubila. Trud jim nije bil zabavada. Zapadajuće sunce lepo je razprostrio svoje trake po bogatoj okolici, i lepo j ladni. Kak su dimo došli, zaprosili su oca, naj je pusti vu onu lepu okolicu, koja bude lepa paša za marhu.

Otec jim je rad dopustiti, i oni su se s svam imovinom preselili. Jedenput

kad su okolicu pregledavali, čuli su lepo popevati. Kad su bliže došli, vidli su lepe devojke, koje su popevale i plesale. Obedva brati skočiju med nje pograbiju devojke i odpeljaju vu svoje atore. Med njimi bile su dve lepe keeri lanskoga vojvode. Jednu si je zel, Hunjor a drugu Magjar za ženu, i od ovih dvih bratjov postali su dva narodi Hunjor i Magjari.

Za vno go let su se njihovi potomki tak razplodili, da već nisu imeli mesta vu bogatoj okolici. Pobrali su dakle svoje šatore i Huni su se naselili kraj Volge a Magjari kraj Dena. Magjari su ovdí ostali duze vremena, ali Huni su se vu četvrtom stoletju odselili proti sredini Europe. S velikom vojskom predri su kroz druge orsage i nastanili se med Tisom i Dunavom.

Vu petom stoletju postal je Atilla vojvoda Hunor, koj se je „božij bič“ val. Predobil je sve zemlje od Dunava do Tainase. Ali posle njegove smrti razpešta je ve velika država. Njegovi dva sini Aladar i Csaba su se posvadiili jer se nisu mogli pogoditi koj bi bil vojda. Njihove vojske su se potukle. Aladarov puk je čisto izginal. Csaba je s nekoliko jezer ljudih otišev vu Grčku. Tam se je kratko vreme zadržaval, a onda skup s pukom nazaj vu domovinu povrnu.

Prva domovina magjarskoga naroda bila je Azia. Tu su se oni zadržavali i pasli svoju marhu. Ako jim je paša nestala, pobrali su šatore i dalje išli. Zadržaje stanovitiče bilo jim je med Donom i Volgom. Tam su se tak umu žili, da su bili prisiljeni novu domovinu si iskati. Izim toga pritisicali su je još i susadni narodi, zato su se odpravili od ovdí i išli su polek Volge proti severu.

Leta 884 po narodjenju Kristusovim razdvoji se je Magjarski narod. Jeden del odšel je proti Evropi a drugi del nazad v stazu domovinu Aziju. Ova dvojica braća se dugo vremena nisu vidili. Vu Evropi su se već čisto nastanili i puno vode je preteklo prek njihovoga orsaga vu Dunavu, Tisi, Savi i Dravi, kad se je najedenput prebudiła vu njih želja poiskati svoju braću. Četiri magjarski redovniki odpravili su se na taj veliki put vu Aziju. Tri redovniki su na putu vumrli, a četrti je od nekakovih trgovcov zeznal, da nam azijska braća još živiju. Iskat jih nije išel dalje, nego se je povrnul nazad i za kratko vreme vumrl. Po njegovom naputku išli su opet četiri, ali je i od ovih samo jedan Julian zvani ostal vu životu. S te kom mukom dospel je do Naracenov i tam je stupil k jednomu popu vu službu. Putujući s gospodrom po Bugarskoj, čul je vu jednim varašu magjarski govort. Radost njegovu nije moći opisati. Taki se je vu govor zapustil s jednom magjarkom, koja mu je rekla, da ima samo dva dni hoda do starinske magjarske zemlje. Ljudi su ga s velikom radostju prihili i spitali od evropskih bratov. Julian jim je na sva pitanja odgovarjal i pripovedal od kršćanske vere, a oni su ga rado pslušali. Oni su doista poganinji bili, krivobožci nisu bili. Kad je Julian odhadjal od njih, moral jim je obećati, da bude se za kratko vreme s vise ljudih povrnul k njim. Ali to se nije moglo izpuniti, zaradi tatarskoga pustošenja.

Potlam je papa Janos XXII i Eugen VI, katoličke redovnike poslal k njim, da tam kršćensku veru nazvećaju. Hunjadi Matijasa kralj magjarski poslal je k njim poslanike, koji bi je bili iz Azije vu Europu dopeljati, ali ruski car nije pustil poslanike črez svoj orsag.

Zadnje glase od azijskih Magjarov zeznali smo iz listov jednoga redovnika. Taj redovnik je po Aziji kršćansku veru razučal, ter su ga tatari zarobili, tu je našel azijske Magjare i negdašnju magjarsku domovinu.

Od ovoga vremena nismo od naše azijske braće nikaj čuli.

Zegubili su se med druge narode kak potok vu morju; magjarski narod nema više brata na ovom svetu.

Pesme odricanja.

(Prevodil: A Pataki.)

Pustite me, pustite me,
Ta samoća mila mi je,
Vu samoći blažen sem ja,
Kak v nsem bil već zdavnja!
Ljubičica ti gde cvetes?
I slaviček gde bilješ? . . .
Ta samoća mila mi je!
Pustite me, pustite me!

Pustite me, pustite me,
V pozabljenju, zapret se
Vu ceicu kloštra tšou,
Vu pokore razmiljanju.
Pustite me, pustite me,
Ta samoća mila mi je;
Ar v istinu samo ovde
V blizini sem Majke deve!

Zvona zvone . . . k pokapanju.
Koga nose? devu mladu,
Tužni jauk roditelja,
Sim dohadja narkanja.
Čujem, čujem i plačem se,
Tolko tužno trpi srce;
Kam tužnije, žalostnije
Sveta bude pokapanje!

Nega plaća, nit zvonjenja,
A denes je den spievoda,
Kad po meni zakopan je,
Svet ov bedni za naveke.
Nega plaća, nega tuže,
Gdo bi suze ronil za me?
Odricanje grob nesbeski
Za tvog sinka, vč blaženi!

Ostavil sem svet već zdavnja,
Ar je za me pun čemera,
Zdavnja sem tu pozabljeni,
Tu j' spasenje, nada meni.
I ptičica dalko leti,
Kada hrlil k svojoj meti.

Na počinek cvetek ide,
Kad ga v jesem vetrice bije.

Ostavil sem ja svet zdavnja,
Nij' mi stalo do nikoga.
Nit me ljubi gdo na zemlji,
Kak ti mene znaš ljubiti.
Uzdah jen prv tmem oltaru
Dušu čini mi blaženju,
Deva Matil oh pri tebi
Jen mi uzdah je zadostil

„Ne, ne, nigdar“ je prisega,
Da ste njoj počuli glasa,
Pitali bi mene zaham,
Zakaj išel sem v samostan.
Ako s neba zvezda padne,
Nepitate gde postane;
Pustite me, pustite me,
Tu mi srce blaženju je!

„Ne, ne, nigdar“ je prisega
Poletela gor, do neba;
Ar na zemlji malo njih je,
Koji dobro nju razume.
Oh, da ste nju samo čuli,
Možda nebi nit razmeli.
Deva Matil zameja je!
Mu prisegu, nepitate!

(Dalje sledi.)

Kaj je novoga?

— Kolera je vu glavnom varašu malo popustila, ali su na mesto nje drugi betegi došli, a osobito bobinke. Najbolje beteguju i vumiraju siromašni ljudi, zato su postavljene nove pučke kuhnje, gde siromaki za nekoliko krajarcov dobiju zdravu i dobru hranu. S tim je najbolje moći pomoći siromakom. — Najjaka kolera je sada vu Segedinu, gde je ve vu jednim dnevu 38 ljudi zbežalo a 13 vumrlo.

— Englezki minister Churchill je najpreli vu Berlin a onda k ministru Bismarcku vu Varzin putoval. Taj koracaj je zaradi Egypta vojnjen, gde Englezi i nadalje hoćuju gospodovati. Na Balkanu se takaj svakojačke stvari mešaju.

— Bugarska je navek još vu istim položaju. Kaj bude tam? Tko je tam gospodar? Po je pitanje. Vlada korman. Gustupot se pokaze general Kaulbars ruski poslanik, diktuje, vu sednice ide, i po celoj Bugarskoj putuje. Negde negde si najde privrženice, ali najvećša stran puka veli, da oni hoćuju neodvisnu Bugariju. Kaulbars od svikud osramoćen ide dalje. Razglasuju, da ga ruski car već nazad zove. Tak je grdo postupal s pukom i vladom bugarskom, da su ga već svi siti. Vlada i sloga je još jaka. Proti svim grožnjam ruskoga generala, bude se orsačko spravice ipak odbravalo. Ruski car si hoće Bugariju podložiti, zato neće popustiti. Cela Europa odobrava ponašanje Bugarie osobito naša Austro-Magjarska. I nemški listi pišuju proti Rusom.

— Iz Španjolske. One oficire, na broju 14, koji su buni med soldati podigli proti kraljici, kak smo već pisali odsudili su na smrt. Ministerium jim nije hotel oprostiti, ali štela jim je kraljica. Puk zvišava kraljicu zato, ali su se dva ministri samo zato zahvalili, i morebiti, da se budu ministri premenili.

— Kakov čovek takva smrt. Vu Marmarod varmegiji Herince obćini išel je Jakim Vaszili Mozes 4 o. m. pod večer iz jedne hiže vu dragu koja je komaj 40 koracajov daleko bila. Kad je išel, tak ga je netko po glavi vudril, da su mu moždani vun skočili. Nezna se, tko ga je zatukel. Na istoga su već lani črez oblok vu hišu strelali, ali su ga onda izvracili. Vmorjeni Jakim je zločest čovek bil. Već su ga včieput zatuzili zaradi hudoga ponašanja, a jednput je jednoga židova zaklal. Nitko se ne žaluje za njega.

— Ostvarena deca. Jakob Peter gazda vu jednim saskim selu, gda su svi domaci na polju bili, skuhal je vu hrani čemerno korenje, i to je dat ocut, dvem bratom i sestri. Isti su taki zbežezali i taki su znali, da je Jakob Peter skuhal čemera. Počeli su ga buhati, na kaj je on pobegel vu skedenj i tam se obesil. Peter je to zato učinil, jer je otec rajši imel njegovu braću i sestru kak njega. Doktor je betezničk izvracil.

— Angel ga je zatukel. Kavangh katolički svećenik služil je 5. o. m. vu Kildare varašu vu Irskoj metu. Najedenput se je iz oltara jeden drveni angel zrnil i jednako svećeniku na glavu opal, koj je na mesta mrtve ostal.

— Ogenj. Vu Réde (Vesprém varm.) vužgala se je 5. o. m. slama; ognja su taki pogasili, i krivca koj je vužgal vlovili. Krivce bila je Nagy Jozefa grofovskoga biroša žena. Istu su pred sud peljali, gde je valovala, da je ona i vu janišu vužgala, kad su 22 hiže zgorele. — Vu Vellicu (Bács varm.) bil je 6. o. m. veliki ogenj. Baron Révay Simon iz Tajne žuril se je tam s svojimi ognjogasci, ali nije više mogel pomoći, kak cirkvena stvari obraniti. Sama cirka je zgorela, zvoni su se raztalili i izim toga zgorelo je još 45 hiž. Kvara ima do 50,000 frti ali je najvećši del assekurirani. — Vu Félegyházu su Nagy Abelu dva kupe žitka vužgali. Prav tam zgorela je i Gavenda Janosova i Kardoš Istvanova skupna hiža. Izim ovih je ogenj i više hiž i škedenjov vu pepel pretvoril. — Vu Nagy-Köröšu je Hatvani Jozefova hiža zgorela, koju je mali dečec vu igri vužgal. — Vu Apostagu je Deutsch Davidu jedno stanje zgorelo.

— Pobunjeni težaki. Vu Abdi ima 7—800 težakov posla, koji navek bedastoće zbijaju. Vu zadnji petek na večer su pak prideli ozbiljno besniti. Na takovih mestih gde je puno težakov, postavljene vu šatori, vu kojih je jelo i pilo moći dobiti. V petek na večer su težaki napali jednoga satora, stvari koje su nutri bile spotrli, pune lagve na polje odnesli i pili. Gda su se napili, stružno su se bili. Dra ljudi su težko ranjeni i vu spital odpravljene. Žandari su je sve polovili.

— Goreća zemlja. Zemlja pri Šarrétu još podjednem gori. Vu bereku grofa Kornisa i ugarvaradske biškupije jako besni ogenj, kojega pogasiti nije moći. Gde su do sada lepe zemlje i senokoše bile, tam je vezda prah i pepel. Lepi ali strahoviti je pogled, kad se trstika vu šarečnem ognju zrubi, kak da bi ju tko podkosil. Goreći Šarrét tak zglela kak Vezav. Kvara imaju spomenuti posednici, ali se bude kvar sam nadomestil; jer gde su dosad bereki puni trstike bili, tam bude s pepelom pognojena i rodna zemlja i polje. Mesto trstike bude k letu žitka želi.

— Napali su željeznicu. Na varsé-pétervariskim željezničkim putu polek Ivanovke stacije napali su tolvajjednoga tretnoga čuga, vu kojem je vnoغو vrednih stvari bilo. Tak se vidi da su, se dobro na to pripravili. Dok je mašina proti bregu po menje išla, dobežalo je iz šume trideset tolvajov, poskakali su na mašinu, i hoteli su vrata odpreti. Mašinu su taki potirali, ali dok je vu Ivanovku došla, falelo je iz jednih kol do 1800 rubelov vrednosti. Jeden konduktur se je oštro branil i rane dobil.

— Spruzena pištola. Mandi Šamuva žena iz Kantorjanosa dobila je ove dneve novoga revolvera, i igrajuć se s njim spruzil se je. Jedino ju je trdi mider oslobodil, da joj kugla nije vu prsa otišla. Vu mideru se je kugla zastavila, ali zato su joj prsa ranjena, i jedno rebro joj je potro. Doktori veliju da nije pogibeljno ranjena. Nekoji veliju, da se je sama štela streliti, ali to nije verojatno.

Nekaj za kratek cas.

Baronova ljubav.

Jel ste vi kad za istinu ljubili?
Jesem jesem, samo se ne sećam kad je to bilo.

Zginul.

P. Kaj oni mislija, zakaj je N-pobegel.
D. Neurećen čovek i moju ženu je sobom odnesel.

Doma.

Žena. Neznam, kaj ti imaš navek proti meni. To i sam znam, da nisam kak sveteč.

Muž. Oh jesi ti takva kak Bog na sedmom dnevu.

Kušivanje.

No Marica, daj me brže kušni.
Jaj ja se jako bojim!
Od kušivanja se bojis?
Ni od toga, ali od moje gospe.

Sama.

O Božel od kad moj muž neide nikam, jako se sama čutim doma.

Sve jedno.

P. Čujeju, oni su se jako žurili, kad su vuha darovali.

D. To je istina gopone, da su moja vuha za jednog človeka prevelika, ali njihova gopone su za jednoga osla pre male.

Od proga novembra nebudu surke mestarinu plaćale na sejmju
Zakaj? Zato, kajti bu njihov gazda na mesto njih plaćati.

Miskec, pitaju dečeca, kaj je obed bil?
Grah, odgovori Miskec.
Pak kaj je na njem bilo? pitaju ga dalje.

Je— šlica, odgovori Miskec.

Keresturski šoštar je vu Čakovec na senjem hodil; žena ga večer žeka, da dimo dojde s čugom, ali gospon majster nije došel. V jutro ipak dojde dimo majster.

Za preljubljenoga Boga, gde si bil, da si tak blaten? pita ga žena.

Petice sem došel iz Kanize. Čuješ ženat vkanil sam nemca pak konduktoral
Pak kak?

Tak, da sam si do Kerestura kartu vzel, pak ipak su me do Kanize odpejalji. Jednu celu staciju sem zabatunju putoval na mašini. Vidja, itak je moći nemca vkaniti. Šoštar se je dal jednu staciju dalje odpeleti, pak odonud petice dimo išel.

CENA ŽITKA.

Pšenica 8.— 8.30 — Hrk 5.55—6.40
Ječmen 5.50—6.50 — Zob 5.80 6.10—
Kuruza nova 5.— — stara 6.— 6.20

LOTTERIJA.

Budapešt 10. oktobra 1886.

58. 57. 1. 20. 13

Szerkesztő:
MARGITAI JOZSEF
Urednik.

Dra. Poppa aromatičko-medicinski bilinski sapun

emičko izstražen i od mogih medicinskih i lećničkih celebriteta Evrope priznan kao najprobatičnije i najbolje sredstvo za kožu, oporabljeno kroz 18 godina—najboljim uspehom proti svrbljena kože svake vrsti, napose proti ježenju kože, lišaju, grintu, perutku na glavi i na bradi, nazebii znojnim nogam, sraba i t. d.

— Ciena 30 nve —

Gosp. dru. J. G. POPPU u BECU, I., Bognergasse Nr. 2.

Posto sam imala osutka na koži, koji se je držao šest godina, i proti kojemu su me liečila četiri liečnika bez uspeha to sam rabila vaš bilinski sapun, a taj mi je koristio i s toga nemogu biti dosta zahvatna. Obrućam se s toga neposredno na vas jer sam dobila iz lekarnah više vrstih, akoprem u takvom omotu u kakvom je vaš sapun nu ja držim da je patvoren, a mihi i liepi mi tamno sivi, prvi sapun nadam se samo od vas dobiti. Uz pridodani iznos molim mi vaš liečivi bilinski sapun poslati.

Veletovanjem Ljubica Franzova, u Preravi (u Moravako),
Može se DOBITI: Vu Čakovecu vu Góncz Lajosevoj apoteki, pri Strahiji, i
Malyrcsák L. i Heinrich M. Vu Priloku vu Siposevoj apoteki; Vu Letenji vu
Kallvodaevoj apoteki. Vu M. Szoboti vu Bölesevoj apoteki. Vu Lendavi vu
Kisevoj apoteki. Vu V. Kaniživju Mandekovoj, Pragerovoj i Bellusevoj apoteki vu
Varaždinu vu Kussiovoj, Riedelovoj i Kräterluhevoj apoteki. Vu Ludbreg vu
Kohnevoj apoteki. Vu Koprivnici vu Wertievoj apoteki.

Arverést hirdetmény.

A perlaki kir. járásbírósg mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Huiszler János perlaki lakos végrehajtatók Sokovics Pál perlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 26 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsar kir. törvényszék a perlaki kir. járásbírósg területén levő Perlak községben fekvő s a perlaki 1709 számú tjkvben A + 3. hrszám alatt foglalt ház udvarra és kertre az árverést 427 frtban ennell megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1886 évi október hó 30-ik napján d. e. 10 órakor

Perlakon megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becárának 10%-át vagyis 42 frt 70 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Kelt Perlakon 1886 évi május hó 28. A perlaki kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

Götz Ferenc
kir. jbró.

251 1-1

sz. 170. 86

Arverést hirdetmény

Akiúrott kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. 103 §-a értelmében ezen- nell közhírré teszi, hogy a Csáktornyai kir. járásbírósg 2040/886 számú végzése által Mayeresák Laura végrehajtató javára Kozlík János ellen 263 frt 14 kr. tőke s ennek járuléki erejei elrendelt kielégítési

végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 355 ftra becsült 85 kereszt zab, búkköny szalma, búkköny mag. 10 mérő buza és 6 mérő rozsból álló ingóságok nyilvános árveresen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínen vagyis Csáktornyan leendő eszközésére

1886. évi október hó 26-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatal meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbb ígérnek becárán alul is készpénz fizetés mellett eladtni fognak. Mindezek kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni. kereseteiket, vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bírógi végrehajtóhoz adják be.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűzetve.

Kelt Csáktornyan 1886 ik évi október hó 15 napján.

Molnar József

kiküldött bíróság végrehajtó.

Brünni szövetek
egy elegans
őszi vagy tavaszi öltönyre
3-10 méter hosszú darabokban, mindegyik egy teljes **szőnyeg**re elegendő finom 4 frt 80 kr. igen finom 7 frt 75 kr. a legújabbabb 10 frt 50 kr. valódi
gyapjuszövetből
Palmerston és hój posztó edli kabátokra mérője 2 frt 50 krtól 3 frt 10 krtól. Darabok mérője 1 25-2 50 küld barkinek postai utánvétellel a postagyáraktár
SIEGEL-IMHOFF
BRUNNEN.
Figyelemztetés. Fenti cég szövevei kiűnnek sölid és izlesterpes kivitelük, valamint különös tartóságok által lovert szálárúsága és nevezetes szállítási képe sége keszkesdik arról, hogy a legjobb anyagok és pontosan a kiküldött minta szerinti szállítanak. Kivánára a fenti cég küld mintákat ingyen és bérmentve. 422 6-20

Feltűnő ujdonság!!
A 88 év óta fenálló
előbb Lichtenauer özvegye és fiai cég
es. és kir. orsz. szabadalmazott
szőnyeg és pokróczgár
küld medrendlése
ÉO-POKRÓCZOKAT
190 cm. hosszú, 130 cm. szélesség. elpusztíthatatlan minőségű, sötét alapszínben, élénk színű szegélyvel körülbelül 3 kg súlyu, darabonként 1 ft. o. k. uyanaz első minőségben 1 ft. 50 kr.
kenszaga kocsitakarókat
hatszoros kék vagy sötétszínű szegélyvel, körülbelül 2 méter hosszú 1 1/2 m széles, kiváló minőségű, darabonként 2 frt. 25 krtól A takarók teljesen szaglanok, igen vastagok azért mint ággyertők, szőnyegek sfb is használhatók. Továbbá küld még s készletben tart
Jute-szőnyeg maradékokat
a legszebb mustrával 10-13 méter hosszúságban darabonként 3 frt 20 krtól.
Függönyeket (két szőnyeggel, draperiával és kapocscsal) 1, 75 „
Ággyertőket 1, 50 „
Asztalterítőket 1, 75 „
Szőnyegek minden minőségben raktáron
Az összes eladára szant árak teljesen meesokatlanok s azokért kezeséget vállalunk. Meg ne felel árak nehézség nélkül visszavetnek.
Megrendelések utánvét mellett eszközölhetők.
Cím előbb **LICHTENAUER özvegye és fiai**
436 4-5 Bécs, I. Rothenturmstrasse 14.

C A C A O
ES
CSOKOLADE
VICTOR SCHMIDT & SOHNE
melyek az első bécsi szakács-művészeti-kiallítás on a legfőbb díjjal, a díszok mányval lőnek kitüntetve. Valóli egyedül csak a mi hatóságilag bejegyzett védjegyünkkel és cégünkkel ellátott. Kaphatók valamennyi előbbkelő fűszerkereskedésben és csemegé áruhelyeken valamint Csáktornyan.
STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF urak kereskedésében. Vidékre postautánvétellel küldetik.
Victor Schmidt & Söhne,
es. k. orsz. szab. gyárosok, Gyár és központi székhely: Bécs, IV. Allegasse Nr. 48 (nächst dem Südbahnhofe.) 406 13-52.

HERLINGER M.
Alapítottott 1873. évben. Alapítottott 1873. évben.
órás és ékszerész Csáktornyan.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenmő órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által felülvizsgálva és fémjelzeve van.
Mindennemő **R É G I ÓRÁKAT** arany- és ezüst tárgyakat javítás végett jót állás mellett, elvállalok. Iténi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvételnek, NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai áruaktáratom is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 85-
Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

Vitápostas szállítás.
Legolcsóbb árak Legjobb s legpontosabb megrendelési forrás. szolid szolgálat.
Közvetlenül Hamburgból.
Kávé, tea és csemegék nagybani eladását
ajánljuk az alábbi árakon, mint ismeretes, legjobb árúknak, postadíjmentesen, utánvétl vagy az összeg előleges beküldése mellett:
Kávé pirítatlan, 5 kilós zsákokban, plombozva = 10 vámfont.
5 kg. BAHIA, kellemes ízű . . . 3 00
" RIO, finom erős . . . 3 60
" SANTOS főízető zöld . . . 4 00
" CUBA, zöld erős, brillans . . . 4 31
" GYÖNGY-MOKKA, ár. valódi tüzes 4 20
" CEYLON, kékes zöld, erős . . . 5 00
Gőzzel pirított Pény-kávé naponta friss netto 4 1/2, különként 4 55
5-10, 5-40, 5-95, 6-80 " évnél tovább eltartható, nagyon kiadós.
RUM Caha igen finom 4 liter . . . 3 05
" Jamaika kiv. fin. 4 " . . . 4 20
" " ör. superfén 4 " . . . 8 30
Nagyobb megrendelésnél megfelelő árengedmény.
Hamisítatlan, legjobb minőségű áruért keszkeszünk és csak egy kíséretet kerünk.
Kimerítő árjegyzékek és vámtarifák ingyen bérmentve. 399 14-18
ETTLINGER és társa Hamburg.

Radeini savanyukut-gyógyfürdő
2 órányira Luttenbergtól. A Radeini víz és fürdő a legjobb gyógyhatással bír: *köszvény, epehólyag, vesebet, gyomorbat, mirigydagadatok és nőbántalmakra.*
A Radeini savanyuvíz összehasonlítása más savanyuvizekkel Radeini 91797; Petanczi 80449. Gieszhübli 43793.
Egy fürdő 30 kr. **Életek és itatok** jó és olcsó áron, Szobák naponként 30, 40, 50, és 60 krárért.
A radeini savanyu víz friss töltésben kapható Csáktornyan: Todor József-nél, Varazsdon: Moses M.-nél.
Radeinska kisela voda i kupelište
2 vure daleko od Luttenberga.
Radeinska voda i kupelište ima najbolju lekovitu jakost proti: ulozj (gilt.) skrofelom, zuencom, bubrennoj -, zeludaonoj -, i ženskoj bolesti.
Sranjivanje radeinske vode s drugimi kiseli vodami:
Radeinska 91797 Petanczsko 80.449 Gieszhüb'enska 43.793.
Jedno kupelište 30 kr. Pitje i jelo je dobro i fal.
Jedna soba na dan po 30, 40, 50 i 60 kr. 388 20-20